

FOLKPARTIETS VALMANIFEST 1970

Folkpartiet har som samlande tema för sin politik valt "för ett mänskligare samhälle". De orden förtjänar en flitig användning, präglad av eftertanke och inspirerande till handling. Det finns de som tycker att samhällsarbetet bara blivit ett spel mellan skilda intressen - och de som menar att det är just så det bör vara. Det menar inte vi. Solidaritet är inte ett annat uttryck för konsten att hävda sina krav. De som har det svårast har störst rätt till vår omtanke, inte för att de är starka utan därför att de är svaga.

För oss framstår det som ett nederlag för välfärdspolitiken att de glömda grupperna har ihågkommits så sent. Den snabba omvandlingen av näringslivet betyder för vissa grupper ökade bekymmer, inte förbättrade villkor. Men några skall inte behöva få det sämre för att alla andra skall få det bättre.

Politiken har förvandlats till en handräckning åt tekniken, säger en del kritiker. Mot den anklagelsen kan somliga förnärligt värja sig. Man kan också fästa sig vid den oro som ofta driver fram kritiken: Var i ritningarna finns människan?

Det intressanta är inte längre att vi kan bygga ett nytt och märkligt samhälle. Det som kräver vårt intresse är frågan: Hur blir det ett samhälle som gör livet rikare och lyfter fram dem som nu finns i skuggan? Ett mänskligare samhälle?

Det är en fråga om att målmedvetet påverka utvecklingen i stället för att under ständiga improvisationer anpassa sig till den. Och om att skapa nya instrument för det medborgerliga inflytandet på besluten. Vi vill ha ett starkt samhälle som blir starkare när det öppnar sig för medborgarna. Därför säger vi nej till enskild och statlig maktkoncentration.

Men det är också en fråga om att besinna sig på de grundläggande värderingar som skall styra vårt handlande. Den vädjan till medmänsklighet och ett personligt ansvarstagande som ryms i vår kristna och humanistiska tradition har fått en ny kraft. Det betyder solidaritet både med världens fattiga och med låginkomstgrupperna i vårt eget land! Den liberala uppfordran också till en jämlikhet som känner vördnad för människan, avskyr likriktning och gläder sig åt mänsklig mångfald, är alltjämt lika levande. Vi sammanfattar i det följande några av de programpunkter som skulle leda till de av oss uppsatta målen.

Det måste löna sig att arbeta

Kamp mot prisstegringarna. Stabiliseringspolitisk konferens inkallas snarast. Den ekonomiska planeringen utbygges. Arbetskraftsbudget, flerårsbudget. Rationalisering av den offentliga verksamheten. Hushållssparande stimuleras bl a genom bostadssparande och värdefasta obligationer.

En dynamisk näringspolitik som stärker företagets konkurrenskraft och ger trygghet i arbetet är en förutsättning för social rättvisa och fortsatta reformer. Ökade insatser för de mindre och medelstora företagen. Målmedveten strävan att lätta i kreditrestriktionerna. Ny köplag för ökat konsumentskydd. Skydd mot vilseledande reklam. Plikt att varudeklarera införes steg för steg. Monopolkontroll.

Indexskydd i skattesystemet som förhindrar att inflationen smyghöjer skatterna. Extra avdrag för nedsatt skatteförmåga vid särskilt låga inkomster. Stopp för övervältring av utgifter på kommunerna - den drabbar särskilt låginkomsttagarna.

Tryggt arbete

Full sysselsättning och vidgade statliga insatser för en aktiv arbetsmarknadspolitik.

Allmän sysselsättningsförsäkring. Lagskydd mot obefogad uppsägning.

Ge Norrland en chans. Utvecklingsplan för Norrland. Statsgaranterade serviceorter också

i glesbygderna, lägre järnvägs-, färje- och flygtaxor, lägre avgifter för långväga telefonsamtal, lokaliseringstöd till turistnäringar, utbyggnad av utbildningen. Motsvarande problem i andra delar av landet kräver där likartade åtgärder.

Närdemokrati

Arbetsdemokrati: medbestämmande för de anställda på alla nivåer, representanter för de anställda i företagens styrelser, större makt åt företagsnämnder med bl a egen budget, öppenhet och insyn i statliga och enskilda företag.

Kommundelsråd, rådgivande kommunala folkomröstningar, öppen information i det kommunala arbetet, alternativa förslag på ett tidigt stadium i planeringsarbetet.

Öppna utskottsutfrågningar i riksdagen, större öppenhet i utredningsarbetet, mer personval i valsättet. Medinflytande för patienter på vårdinstitutioner. Vårdombudsmän.

Miljön måste räddas

Aktiv omsorg om miljö och natur. Långsiktig plan för miljövårdens utbyggnad, oersättliga miljövården får inte improviseras bort. Stopp för Kaitumutbyggnaden.

Upprustning av landskapsvården.

Skärpta lagregler mot avgaser och vattenföroreningar, lag mot miljöfarliga produkter.

Skärpta bullerbestämmelser. Utbyggnad av en effektiv katastroforganisation mot oljeskador.

Kamp mot dålig arbetsmiljö. Arbetarskyddslagen omarbetas. Större resurser till arbetarskydd och yrkesinspektion, företagsnämnderna ges rätt utse företagsläkarna.

Aktivitet och trygghet för de äldre

Sänkt pensionsålder och ökad rörlighet så att varje människa inom vissa ramar själv får bestämma den. Extra pensionstillskott för pensionärer som bara har folkpension eller låg ATP.

Systematisk inventering av arbetsmöjligheter för de äldre, förbättrad boendeservice och hemhjälp, fler deltidsarbeten för äldre. Minskad marginalbelastning på pensionärers små extrainkomster.

Rättvisa åt kvinnorna

Likalönsprincipen måste äntligen förverkligas. Samma karriärmöjligheter för män och kvinnor. Ingen könskvotering i utbildningen. Intensiv yrkes- och studievägledning för att motverka könsbundna yrkesval. Lika sociala förmåner för män och kvinnor. Allmän egenpension. Värdering av hemmafruarnas arbetsinsatser. Bort med inkomstprövade omskolningsbidrag. Lag mot könsdiskriminering.

Ökat stöd till barnfamiljerna

Vårnadsbidrag på 500 kr per år för barn under 7 år. Plan för barnstödet fortsatta utveckling. Snabb utbyggnad av daghem. Samordning av lånevillkor för ökad boendeservice. Allmän obligatorisk förskola. Hemmamaakeavdraget ombildas till hemmamaakebidrag som når även de sämst ställda.

Stärkt rättstrygghet

Större resurser till polisen, garanterad ersättning till skadade vid våldsbrott. Ändring av reglerna för rättegångskostnader så att alla kan få tillfredsställande rättshjälp. Bort med de orimliga väntetiderna för rättspsykiatriska undersökningar, öppen vård och frivård utnyttjas i ökad omfattning som medel för återanpassning.

Internationell solidaritet

Konsekvent neutralitetspolitik. Aktiva insatser för utjämning av motsättningar mellan folken, för nedrustning och fred. Solidaritet med u-länderna i praktisk handling. Vidgat

internationellt ekonomiskt samarbete.